

BFK 2025

Klubbstilling

i

Nordnes bydelshus

28. februar – 2. mars 2025

Bergens Filatelist-Klubs
klubbutstilling
i Nordnes bydelshus, Klosteret

Åpningstider

Fredag 28. februar kl. 14 - 18

Lørdag 1. mars kl. 11 - 17

Søndag 2. mars kl. 12 -16

Utstillingskomité

Jon Klemetsen

Olav Håkonsen

Jan Bødtker

Kristian Aune

Hugo Bergtun

Arrangør

Bergens Filatelist-Klub

Nye Sandviskveien 65

5032 Bergen

<http://bergens.filatelist-klub.no/>

Hilsen fra Bergens Filatelist-Klub

Det er med stor glede at jeg som formann i Bergens Filatelist-Klub kan ønske alle bergensere og klubbens medlemmer velkommen til klubbstillingen BFK 2025.

Det er nå 14 år siden vi sist arrangerte en utstilling i Bergen, dette var i anledning klubbens 100-års jubileum.

I år feirer vi ikke noe jubileum, men ønsker tross dette å vise medlemmenes aktive samlinger både posthistoriske, motiv- og specialsamlinger.

Denne utstillingen er ikke en konkurranseutstilling der det blir kåret en vinner, men en ren klubbstilling som viser litt av hva medlemmene samler på. Her vil man finne både enkle samlinger så vel som avanserte og premierte samlinger.

Jeg må få takke dugnadsgleden i klubben som gjør det mulig for oss å arrangere denne utstillingen. Det er disse gode medspillere som gjør oss i stand til å presentere vår fine hobby på en slik positiv måte.

Bergens Filatelist-Klub er en aktiv og vital klubb som ønsker at flest mulig får ta del i frimerkesamling som hobby. Klubben har plass til alle interesserte samlere på våre ukentlige møter i klubbhuset i Nye Sandviksveien 65. Her får man møte andre samlervenner til hyggelig samvær samtidig som man får fylt på med kunnskap om hobbyen.

Olav Håkonsen
Formann Bergens Filatelist-Klub.

Informasjon om Bergens Filatelist-Klub

Er du interessert i frimerker og bor i Bergensområdet? Da ønsker vi deg velkommen på våre møter i Nye Sandviksveien 65. Vi holder møter hver tirsdag fra slutten av august til begynnelsen av juni. Den offisielle delen av møtet starter kl. 19.30, men døren er åpen fra ca. kl. 18.00.

På de fleste møtene arrangerer vi en miniauksjon, og hver høst har vi storauksjon i november.

Medlemmene får tilsendt Norsk Filatelistisk Tidsskrift som utkommer 6 ganger årlig, og klubbens eget blad Den blaa Løve 4 ganger i året.

Klubbhuset i Nye Sandviksveien 65.

Møteprogram

04.03	Klubbmøte
11.03	Klubbmøte
18.03	Klubbmøte. «5 minutter» ved Jon Klemetsen: Tsjekkoslovakia, de første årene etter krigen, 1945 - 1953
25.03	Årsmøte
01.04	Klubbmøte. Innleveringsfrist auksjon
08.04	Klubbmøte
15.04	Påskeuke, ikke møte
22.04	Klubbmøte. «5 minutter» ved Kristian Aune: Etterlysninger og framlysninger i sirkulærer fra posten. Visning auksjon
29.04	Klubbmøte. Auksjon
06.05	Klubbmøte
13.05	Klubbmøte
20.05	Klubbmøte
27.05	Klubbmøte
03.06	Klubbmøte

Ein brevtjuv frå Bergen

Av Arne Eriksen

På 1920-talet vart Postverket råka av fleire alvorlege tilfelle av tjuveri av amerikabrev. Kritikken mot Postverket vart til slutt så sterk at dei vart tvungne til å innføra særlege rutinar for handtering av den ordinære amerikaposten. Bakgrunnen var at mange norsk-amerikanarar hadde for vane å senda pengar i ordinære brev. Dette var lovleg i USA. Desse uregistrerte breva var det altså som forsvann.

Eg har jobba med denne saka i mange år. Det har resultert i to artiklar (Eriksen 2011 & 2021), og ein ein-rammes utstillingssamling som tek for seg dei førebyggjande tiltaka Postverket sette i verk frå 1929 til 1931. Eg deltok med samlinga på Drafnia 2021, og har meldt ho på BFK 2025 utan å gjera endringar.

Omfanget

Dei stolne amerikabreva er heilt usynlege i bøkene om Postverkets historie frå 1947 og 1997. Men i Riksarkivet finst eit omfattande materiale, og også i Statsarkivet i Bergen er det stoff å henta – nok til ei bok og vel så det.

Då saka tilspissa seg på slutten av 1920-talet vart det skrive mykje skriveriar. Mellom anna om behandlinga av ein postekspeditør i Mandal som vart skulda for å ha stole sekkevis med amerikabrev. Postverket hyrte inn detektivar for å etterforska sakene, og tenestemenn frå Poststyrelsen reiste «under cover» med dei postførande dampskipa frå Oslo til Kristiansand for å sjekka ut om mistenkelege personar fekk tilgang til posten.

Ein finn spaltevis med notisar, artiklar og rettsreferat i avisene i Nettbiblioteket. Det finst også ei bok om ei tjuverisak frå Grimstad i 1896. Erik Aalvik Evensen (1996) skriv i *Amerikabrevene* om korleis det vart funne ein bunke med amerikabrev under rehabilitering av eit gammalt hus – gøymt der av nokre unge gutar som på midten av 1890-talet arbeidde som postbod ved Grimstad postkontor. Og dei forsynte seg altså av amerikapostens pengeinnhald.

Kor mange tjuverisaker det er tale om veit vel ingen. Sidan Postverket alltid har vore opptekne av folks tillit – me må kunne stola på at dei får fram posten på ein sikker måte – har dei sjølvsagt ikkje ønska seg merksemd knytt til utru tilsette.

Frå ein til to rammer

Vel, eg har lenge tenkt på å utvida denne utstillingssamlinga mi til to rammer, men då måtte eg putta inn noko meir enn kontrolltiltaka frå 1929-1931. Det eg har ønskt meg er brev som fortel at dei har vore utsette for tjuveri. Konvoluttar som har fått ein eller annan form for postal merknad ala slik ein kan sjå på brev som er berga frå havari eller flyulukker. Vanskeleg sjølvsagt, og etter kvart har eg tenkt at det var umogeleg, men det

gjeld å halda fast i mottoet: Alt finst. Og så dukka det plutselig opp eit objekt på ein facebook-auksjon.

Eit fantastisk brev

Det er lett å sjå at nokon har fikla med dette brevet fordi det er sett på ein lukkestripe i overkant av konvolutten. Elles er jo den amerikanske stempelinga så som så, men årstalet er 1902. Av folketeljinga frå 1900 går det fram at adressaten Margit Helle var tenestejente i huset til kaptein Stoltenberg og familien hans.

Det fantastiske er stempelavtrykket på baksida: *Brevet er forsinket ved underslag af en postfunktionær.* Og eg tenkjer at dette underslaget må ha gått føre seg i 1902-1903.

I.

Foranlediget ved, at en reisende postassistent ved Kristiania omkarteringskontor har underslaaet en større mængde amerikanske, almindelige breve, indkommer der hertil mange forespørgsler efter angivelig bortkomne breve.

I denne anledning skal man anmode d'hr. postmestre om at underrette dem, der henvender sig til postkontorerne med saadanne forespørgsler, om at gennemgaaelsen af de hos vedkommende forefundne postsager er paabegyndt i kommissionen for behandling af ubesørgede og uindløste postsager, og at forsendelserne — efterhaanden, som gennemgaaelsen skrider frem, og adressaterne udfindes, — straks ekspederes, forsynet med paatrykt oplysning om forholdet.

Dette bringer meg vidare til postsirkulæra, og i nr. 37-1903 finn me forklaringa. Ein posttilsett har undersøge *en større mængde amerikanske, almindelege breve*. Viss lokale postkontor får etterspurnad etter desse sendingane skal dei informera om at kommisjonen for ubesørge og uinnløyste postsaker no går igjennom gjenfunne brev, og at dei vil verta utsendt med informasjon om kva som har gått føre seg. Altså stempelet på baksida av konvolutten.

Brevtyveriet.

3 Søndags ankom hertil 5 Breve af de, som var stjålet. Postvæsenet havde påført Brevene, at Forsinkelsen skyldtes en utro Postbetjent.

Avisa *Nedenes Amtstidende* i Risør skriv 16. september 1903 at det er kome 5 brev til byen – alle påførte stempelet om årsaka til forseinkinga.

Ein bergensar

Datidas aviser hadde rettsreportasjar som identifiserte forbrytaren. Namnet hans var Olaf Ingebrigtsen, fødd i Bergen i 1876. Far hans, Ingebrigt Ingebrigtsen frå Lærdal, var ein røynd postfullmektig ved Bergen postkontor med praksis mellom anna som reisande postekspeditør både i Sogn og i Midthordland.

Etter å ha vore elev ved Bergen Katedralskole vart Olaf postelev og i 1896 tilsett som postassistent II ved Bergen postkontor (sirkulære 36/1896). I følgje sirkulære 1/1899 vart så Ingebrigtsen *etter andragende overflyttet indtil videre til Kristiania omkarteringskontor*. No flytta altså Olaf til hovudstaden med adresse Pilestredet 41b. Det gjekk heller dårleg.

Avisreferat, oppseiing og dom

Avisa *Folkets Tidende* har 16. september 1903 eit omfattande rettsreferat. Den tiltalte Ingebrigtsen har forklart seg stillferdig og roleg i retten om kva som har gått føre seg. I januar 1902, då han var postekspeditør på Smålensbanen, fann han eit skadd amerikabrev med ein dollarsetel – det var byrjinga. Etter kvart forsynte han seg med heile brevbunker som han tok med seg heim i ein handkoffert. Han anslår å ha funne kring 1500 kr i breva.

Det høyrest ikkje så mykje ut, men Ingebrigtsen hadde ein årsløn på om lag 750 kr. Sjekkar og tilvisingar har han berre lat liggja. Totalt omfatta tjuveria ca. 9500 brev.

Ingebrigtsen har tydelegvis gått på fylla og brukt meir pengar enn han hadde. Han skaffa seg gjeld, og dei stolne pengane har delvis vore nytta til å gjera opp gjelda. Sjefen for Kristiania omkarteringskontor, Henning Kofoed, vitna i saka. Han hadde teke initiativ til å seia opp Ingebrigtsen sommaren 1902 på grunn av drukkenskap og uorden. Men han slapp med ein mulkt på 10 kr og prøvetid. Det gjekk, som me forstår, dårleg. Ingebrigtsen vart difor sagt opp hausten 1903 – altså like før rettssaka. Grunngevinga var i følgje Kofoed tenesteforsømming. Dette går fram av sirkulære nr. 36-1903:

Den 22 august 1903 har postassistent II *Olaf Ingebrigtsen* erholdt afsked fra postvæsenets tjeneste fra 1 september d. a. at regne.

Nedenes Amtstidende refererer 23. september 1903 dommen frå Kristiania forhøyrrett: *Olaf Ingebrigtsen hensættes til Strafarbeide i 2 Aar med Fradrag af 5 dage for udholdt Vareteægtsarrest.*

I skjærpende Retning lægges særligt Vegt paa det graverende Brud på Tillidsforhold, hvori Sigtede har gjort sig skyldig, det Omfang, Sigtedes forbryderske Virksomhed har taget, og den Samfundsfare, som den indebærer ved at afbryde eller bringe i Uorden Brevvexling mellem Forretninger, Slegt og Venner.

Av ein fangeprotokoll går det fram at Olaf Ingebrigtsen vart innsett på Botsfengselet i Kristiania 25. september 1903. Han slapp ut 18. januar 1905 etter å ha sona 2/3 av straffa. *Opførsel i fengselet: God.*

«*Mistænksomhed og Tvil*»

Mange var nok rasande på postassistent Ingebrigtsen og Postverket som let pengar forsvinna. Men eg trur likevel at det som sat mest att etter denne tragiske saka, var kor vidt Postverket var å stola på i det heile tatt. Den norskspråklege avisa Skandinaven, utgjeven i Chicago, uttrykte dette slik: *Postassistent Ingebrigtsen har faaet sin Dom. Men længe efter hans 2-aarige Straf vil Fortællingen om disse Brevtyverier vandre rundt i Folkebevidstheden og mane fram Mistænksomhed og Tvil, hver Gang et eftertragtet Svarbrev udeblir længere, end man har gjort Regning paa.*

Kjelder

Botsfengselets fangeprotokoll <https://media.digitalarkivet.no/view/75922/55>

Eriksen, Arne (2011): *Kontrollen med Amerikaposten*. Katalog til Bergen Hundre, Nasj. Frimerkeutstilling.

Eriksen, Arne (2021): *Kontrollen med amerikaposten 1929-1931*. Den blaa Løve nr. 4-2021.

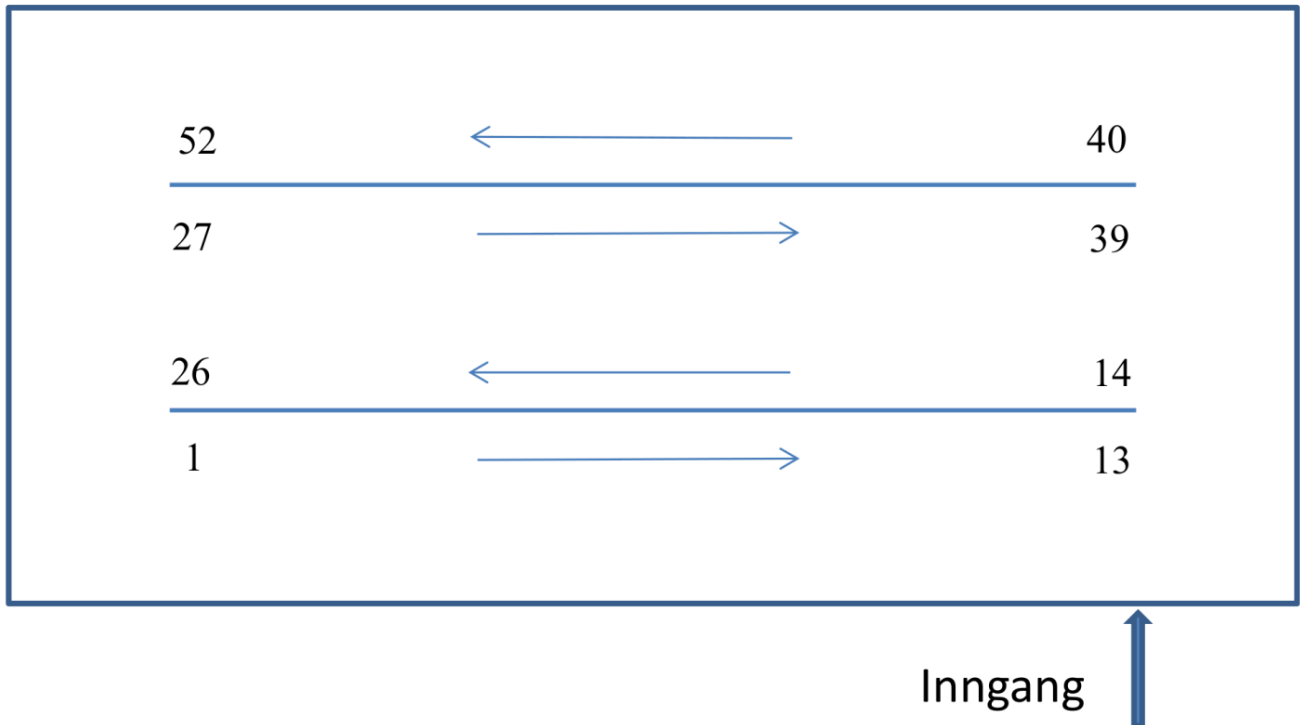
Evensen, Erik Aalvik (1996): *Amerikabrevene*. Selskapet for Grimstad Bys Vel.

Nettbiblioteket: Avisene Nedenes Amtstidende, Folkets Tidende og Skandinaven

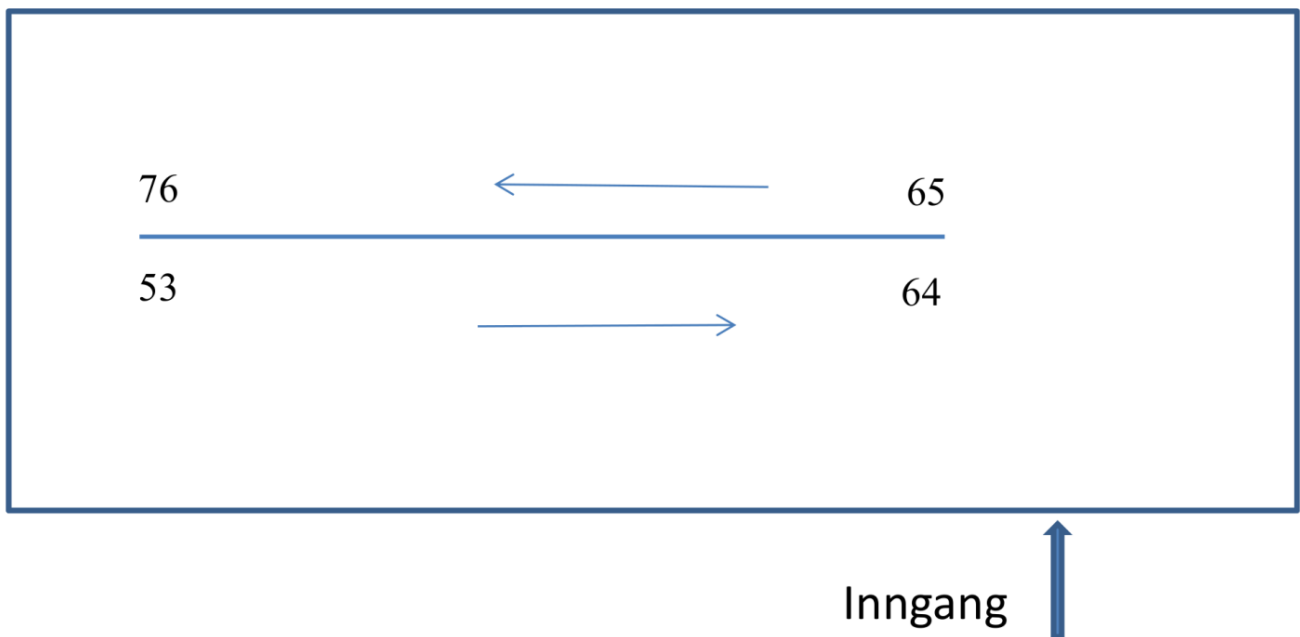
Postens sirkulære – fleire årgangar

Rammeplassering

Lokale 1

Lokale 2

Utstillere ved BFK 2025

Tradisjonell	
Rammenr 1 - 3 Hauge, Frode	Norge 1855 – 1945 Jeg vil vise enkelte merker fra samlingen, helst med prakt og lux-stempler, inkludert tjenestemerker. Noen tjenestebrev vises også.
Rammenr. 4 Langøen, Per	NK 51
Rammenr. 5 - 7 Langøen, Per	NK 53 VII type 1 og 2
Rammenr. 8 - 12 Instebø, Arnfinn	Norsk tjenestepost Innleder med noen kongelige tjenestebrev og noen portofrie brev. Deretter vises alle utgitte norske tjenestefrimerker samt bruken av disse på div. forsendelser. Avslutter med brev med tjenestemerker brukt etter 1.3.1985.
Rammenr. 13 Hauge, Arvid	Frimerkene vi ikke vil ha - og hvorfor Et utvalg frimerker som viser hvorfor de ikke anses som samleverdige: forfalskninger, reparasjoner, regumminering, falske stempler, skader, uheldig festing i album m.m.
Rammenr. 14 - 21 Johannessen, Rolv Birger	Spesialsamling av grønne 5-ører med NK 61-67-76 og 99
Rammenr. 22 - 24 Bødtker, Jan	Bypostene i Bergen Samlingen viser de private (1866-1872)- og den offentlige byposten i Bergen (1878-1902 og 1920-1932). Her finnes seks av de åtte kjente brevene fra den private byposten i tillegg til, enkeltmerker, større blokker, helark, nytrykk og falskfikater. Den offentlige byposten: Den offentlige byposten kom ikke i drift før 1. oktober 1878. Fra starten fikk Hovedpostkontoret tildelt ett to-rings Schweizer-stempel med inskripsjonen "BERGEN BY-POST". I teorien skulle alle lokale forsendelser stemples med dette stempelet. Etter kort tids bruk ble stempelet ødelagt, slik at teksten ble til "PY-POST". Det ødelagte stempelet var i bruk helt frem til 1920, da det ble levert inn til reparasjon. Fra 1920 og frem til 1932 ble det nye stempelet benyttet i frimerkeluken ved Hovedpostkontoret. Samlingen viser som nevnt brev og enkeltmerker stemplet med de to nevnte stemplene. Dette er den mest komplette samlingen som eksisterer av bypostene i Bergen.

<p>Rammenr. 25 Sørum, Per Åge</p>	<p>Studies on the Production of SG Norway O219 Surchage 2 on 5 øre Magenta. (Studier over fremstillingen av tjenestefrimerke NK T8 lilla i nyanser).</p> <p>Eksponatet viser resultatene fra egen forskning vedrørende fremstillingen av dette frimerket. Hele seks forskjellige overtrykksplater har blitt benyttet, samsvarende med 6 forskjellige tryknings-perioder. Dette er ny kunnskap.</p> <p>Platene ble bygget opp av 200 løse typer 2-tall. Den visuelt observerte forskjellen mellom platene stadfestes gjennom statistisk analyse av en rekke målte avstandsparametre. En ny metode for å identifisere merker fra 1. trykning ('a'-nyansen) publiseres, samt at det vises flere ukjente, nye varianter av overtrykket. Den eneste hittil katalogførte varianten kan henføres til deler av 2. overtrykningsperiode.</p> <p>Dessuten vises en rekke eksempler på tilfeldige feiltrykk; så som skjev plassering av 2-tall, avsmitting av trykksverte etc.. Alle funn og observasjoner relateres til aktuell overtrykning gjennom utstrakt bruk av blokker med margtrykk som viser produksjonsperioden til det opprinnelige frimerket.</p>
<p>Rammenr. 26 Sørum, Per Åge</p>	<p>Eksempler på bruk av NK T8; 2 på 5 øre lilla i nyanser</p> <p>Den nye portosatsen for trykksaker med vekt til og med 50 gram, gjeldende fra 1. juli 1929, var 7 øre. Valget av valøren 2 øre framfor 7 øre for provisoriet produsert fra de ordinære 5-øres tjenestemerkene, gjorde provisoriet både mer anvendelig til kombinasjoner med andre valører, samt fjernet insentivet til urettmessig oppgradering av 5-øres merkene. Eksponatet viser en rekke brev med eksempler på denne fleksible bruken av provisoriet.</p> <p>I tillegg vises en rekke stemplede, postgåtte store enheter, hvorav noen endog inneholder hittil uregistrerte overtrykksvarianter. Disse variantene er produksjons- og posisjonsbestemt blant annet ved hjelp av tilhørende margtrykk.</p>
<p>Rammenr. 27 - 30 Aune, Kristian</p>	<p>Norge fra 1945</p> <p>Norgessamling hovednummer med varianter, enheter og forsendelser</p>
<p>Rammenr. 31 Klubben, Olav</p>	<p>Forsøk på gjere frimerkesamling interessant for unge & gamle</p> <p>Nyare offsettmerke i to variantar. Frimerke med same motiv - skip/båtar. Ditto - fisk</p>

Rammenr. 32 Sørås, Jarle	Dansk tofarget i varianter Tofarget skilling og øremerker, 1870 - 1910
Rammenr. 33 Rivli, Svein	Sedang Kongedømme i Vietnam. Pluss 2 frimerker fra USA (spesielle kanseleringer)

Helpost	
Rammenr. 34 Lindblom, Louise	Sveriges Frankokuert med oval verdistempel Eksponatet viser svenske Frankokuert (Fk) med ovalt verdistempel, fra de første som ble utgitt i 1872 og frem til utgavene i visittkortformat i 1921.

Posthistorie	
Rammenr. 35 - 38 Bødtker, Jan	Osbanen Samlingen viser brev som har gått med Osbanen fra oppsarten i 1894 og frem til banen ble lag ned i 1935. Fra 1894 og frem til 1919 var det bare "konduktørpost" med banen. Fra 1919 fikk Osbanen egen postlugar og ett to-rings Schweitzerstempel. Imidlertid var stempelet forsinket fra leverandøren i Christiania. Det medførte at postmannen om bord i toget i en to måneders periode, måtte benytte ett 4-ringshjelpstempel med nummer "830". Av dette stempelet finnes det bare kjent tre eksemplarer. Osbanens postale historie skulle herved være komplett.
Rammenr. 39 Moldenhauer, Franz-Caspar	Det Bergenske Dampskibsselskab 1851 – 1870 The ship-name postmarks and manuscript cancellations done onboard the four first ship bought by B.D.S. in the period up to 1870
Rammenr. 40 -41 Hanstveit, Audun	Development of postal services for the conveyance of domestic and foreign mail by a west Norwegian fjord system These are 2 of 6 frames from an exhibition collection. This section covers the years 1751 to 1861. The exhibit shows the postal development for the conveyance of domestic and foreign mail by a west Norwegian fjord system. It emphasizes the changes in routes and means of transportation throughout the period. The importance of steamship transportation for the development of postal networks at the regional scale is emphasized.
Rammenr. 42 -43 Olsen, Ove	Toringsstempler uten tverrbjelker (IIL) på røde tjøringsmerker i perioden 1877 – 1920 Selvlaget album som inneholder toringsstempler uten tverrbjelker (IIL) på røde tjøringsmerker i perioden 1877 til 1920

Rammenr. 44 Bøe, Øistein	Eidsvåg i Åsane – glimt fra fortiden Eksponatet viser utviklingen av Eidsvåg fra rundt år 1900 gjennom postkort og postale objekter knyttet til litt lokalhistorie
Rammenr. 45 Bøe, Øistein	Norwegian late 1890 and early 1900s hotel advertising envelopes from the Western fjords of Southern Norway Viser hotelkonvolutter på en reise som det var vanlig å ta for turistene på seint 1800 og tidlig 1900.tall. Eksponatet er på engelsk
Rammenr. 46 Eriksen, Arne	Amerikapost til ... Kontrollen med Amerika-posten 1929-1931 må reknast som eit ukjend kapittel i norsk postal historie. Kontrollen vart innført etter ein serie med tjuveri av amerikabrev. Tiltaket hadde difor mykje å seia – ja, det var heilt avgjerande for å førebyggja kriminalitet, og for å gjenreisa publikums tillit til Postverket. Føremålet med eksponatet er å dokumentera korleis Kontrollen med Amerikaposten var gjennomført.
Rammenr. 47 - 48 Loftaas, Ole	Airgraphs / V-Mail
Rammenr. 49 - 52 Eriksen, Arne	Om Esperanto – og om esperanto-frimerka 1925 – 1987 Føremålet med denne samlinga er å formidla kva Esperantoland kan tilby den interesserte filatelist samt å presentera alle esperanto-frimerka. Det første frimerket kom i 1925, og eg avsluttar frimerkeframsyninga med esperantojubileet i 1987. Frimerkeutgåvene vert presenterte kronologisk. I tillegg til frimerke-utgåvene tek eg med brev og nokre andre objekt for heilskapens skuld.
Rammenr. 53 - 56 Instebø, Arnfinn	Poststedene i Vik i Sogn og Balestrand Viser nær alle poststemplene som har vært brukt på alle poststedene i de nevnte kommuner fram til ca. 1975. De fleste vises på forsendelser.
Rammenr. 57 Langøen, Per	Jondal brev og frimerker
Rammenr. 58 Lindblom, Louise	Hilsen fra Slettebakken En beskrivelse av Slettebakken, Bergen, gjennom frimerker, postkort og stempler
Rammenr. 59 Johannessen, Rolv Birger	Luftpost til og fra Bergen 1920-1941 Samlingen viser eksempler på luftbåren post til og fra Bergen fra 1920 – 1941. Det hele er satt opp i den rekkefølge begivenhetene fant sted.

Motiv/Åpen	
Rammenr. 60 - 62 Johannessen, Berit	Hest som samleobjekt Kinesiske stjernetegn: Hestens år 1942

Rammenr. 63 - 64 Jahn, Øystein	OL-frimerker Vinter-OL 1924-2022, norske medaljer
Rammenr. 65 - 72 Ellertsen, Bjørnar	Det gåtefulle havet Viser historisk utvikling i havforskning fra tidligere tider til nå. Land/organisasjoner av betydning for havforskning. Havforskere. Ekspedisjoner. Metoder. Resultater
Rammenr. 73 Instebø, Arnfinn	Havner og farleder Blader fra min samling
Rammenr. 74 Lindblom, Louise	Lav som livsstil Lav er en samlebetegnelse på sopper som lever i samliv, symbiose, med alger og/eller blågrønnbakterier. Eksponatet viser hvor lav hører hjemme i livets tre, hvordan lav ser ut, og eksempel på voksesteder. Avslutter med frimerker som viser lav som er blitt brukt til å farge garn.
Rammenr. 75 Aune, Kristian 1 ramme	Kameler og dromedarer Kamelfamilien består i dag av to slekter, kamelen og lamaen. Felles for disse er den lange halsen, den tette lange hårkledningen og den spaltede, hårete overleppen

Postkort	
Rammenr. 76 Loftaas, Ole	Gamle postkort fra Torget

Digitalt	
Hauge, Frode	Stempeldatabase Hordaland med Bergen Stempeldatabase viser stempler fra tidligere Hordaland + Bergen, lansert september 2016.

Oversikt utstillere

Navn	Rammenr.
Aune, Kristian	27 – 30, 75
Bødtker, Jan	22 – 24, 35 – 38
Bøe, Øistein	44, 45
Ellertsen, Bjørnar	65 - 72
Eriksen, Arne	46, 49 - 52
Hanstveit, Audun	40 - 41
Hauge, Arvid	13
Hauge, Frode	1 – 3
Instebø, Arnfinn	8 – 12, 53 – 56
Jahn, Øystein	63 – 64
Johannessen, Berit	60 – 62

Navn	Rammenr.
Johannessen, Rolv Birger	14 – 21, 59
Klubben, Olav	31
Langøen, Per	4, 5 -7, 57
Lindblom, Louise	34, 58, 74
Loftaas, Ole	47 – 48, 76
Moldenhauer, F. C.	39
Olsen, Ove	42 - 43
Rivli, Svein	33
Sørum, Per Åge	25, 26
Sørås, Jarle	32

Støtteannonser

<p>Kjøper alt av interesse til mine samlinger om Bergen bypost og Osbanen.</p> <p>Jan Bødtker 907 92 820</p>	<p>Søker stempler på massevare fra svenske Oscar-merker.</p> <p>Ole Loftaas 970 93 799</p>
<p>Søker pene stempler på røde 10 øres merker:</p> <ul style="list-style-type: none">• Torings med tverrbjelker (TL)• Torings uten tverrbjelker (IIL)• Schweizer stempler (SL) <p>Søker også postkort fra Høyanger kommune i Sogn.</p> <p>Ove Olsen. Treffes som regel i klubben, epost: ov-olsen@online.no</p>	<p>Vi registrerer følgebrev fra Norge til utlandet. Har du noen følgebrev vil vi gjerne ha bilder av de.</p> <p>Send bilder til kr-aune@online.no</p> <p>https://www.norske-portotakster.no/pakkepost/pakkeporto.html</p>
<p>Søker pene stempler fra Slettebakken.</p> <p>Louise Lindblom 926 61 658</p>	<p>Søker alt litt spesielt på Italia og Tsjekkoslovakia. Har mye dubletter å avse, også andre land. Bare spør.</p> <p>Jon Klemetsen 90504901/ jon@klemetsen.org</p>
<p>Elraj Energy Ny EL-billader?</p> <p>Ring 951 91 895</p>	<p>Støtteannonse</p>

Vil du støtte oss med din grasrotandel?

BERGENS FILATELISTKLUBB

Org.nr: 979255659

Pakkepost til Island med DS Lyra

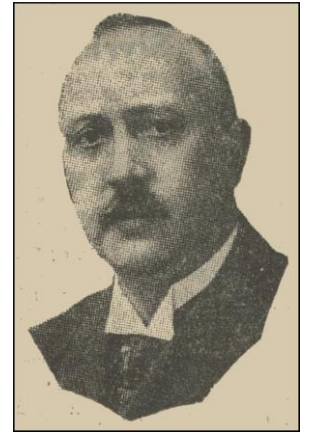
Av Kristian Aune

BDS's nye skip «Lyra»

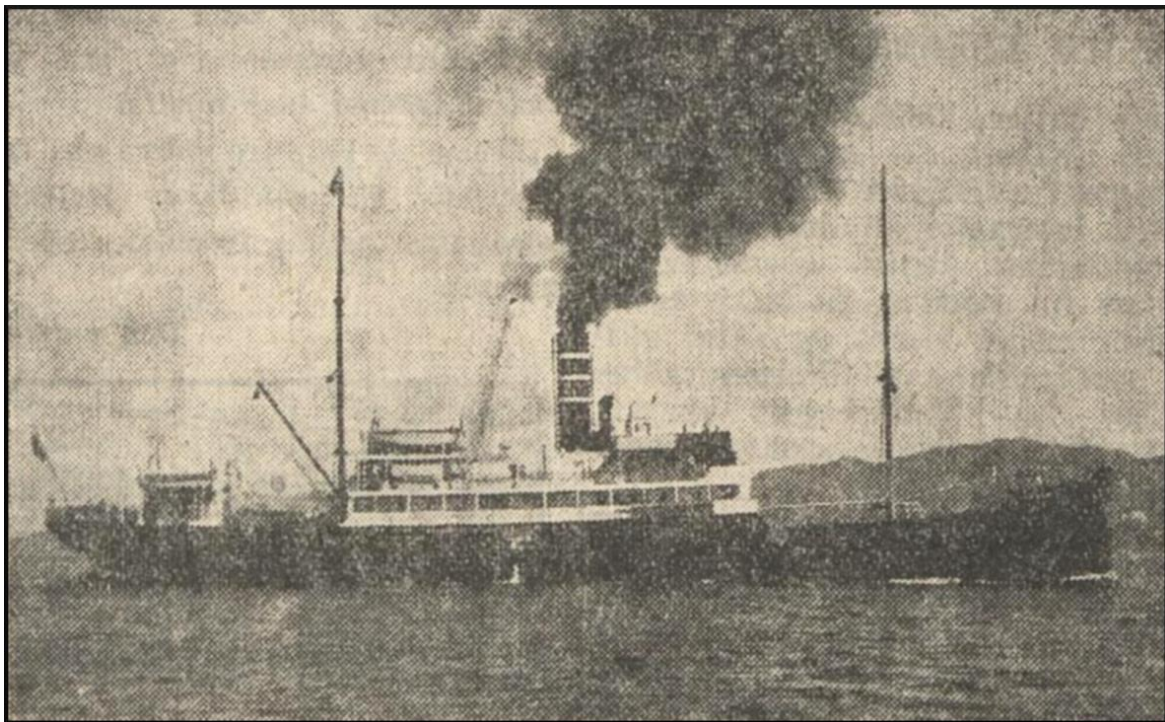
Bergenske forbedrer sin dampskibsforbindelse med Island. Selskapets nyerhvervede skip «Lyra» sættes ind i den 14-daglige ekspresrute i stedetfor «Mercur». Dette var en av overskriftene i Morgenavisen 12. juni 1929. Vi gjengir her første del av en lang artikkel som sto i avisen:

Det Bergenske Dampskibsselskap har fornylig indkjøpt et stort, prægtig skib i Tyskland. Skibet som het «Schlesien» og som nu er omdøpt til «Lyra» er sat ind i ruten Bergen – Reykjavik. Skibet gik paa sin første tur igaaftes med fuld last.

Det var den 27. mai Bergenske kjøpte denne baat. Samme dag reiste direktør Zimmer til Stettin for at besigtige skibet. Besigtigelsen blev foretat, skibet doksat og overtat. Kjøpesummen blev erlagt den 3. juni og skibet avgik fra Stettin samme dag og kom til Bergen lørdag ds. Og igaar den 11.juni gik altsaa skibet under sit nye navn «Lyra» med praktisk talt fuld last i expresruten til Færøerne og Island. Det er vel noget man kan kalde for hurtig ekspedition. Der har altsaa bare gaat 14 dage fra skibet blev kjøpt i Tyskland til det er indsat i sin rute.

Direktør Knud Zimmer

Morgenavisen 12. juni 1929

Det Bergenske Dampskibsselskaps nye skip ble også omtalt i avisene «Arbeidet» og «Bergens Aftenblad». Alle avisene hadde vært med på mottakelse ombord på «Lyra» 11. juni.

Pakke sendt til Island i desember 1929

I desember 1929 ble det sendt en pakke fra Bergen til Reykjavik. Følg brevet for pakken ble frankert med 2 stk. NK 111 og 1. stk. NK 164, totalt 304 øre i porto. Pakken veide 2 kilo, og var sendt med postoppkrav. Hvordan kom man frem til portoen på 304 øre for å sende pakken fra Bergen til Island i 1929?

KUPONG COUPON
 Kan fraklippes av adressaten.
 Peut être détaché par le destinataire.

Blankett Nummer: **1020. Bergen**

Angitt værdi: **1020. Bergen**

FØLGBREV
 FOLGEBREV

Bl. nr. 159.
Remboursement.
 Decbr. 19.

Art: *papir*
 ballage

Postoppkravsbeløp: *35.2*
 Montant du remboursement: *35.2*

Til: *Hon. Axel Rodvandsen*
 A: *Reykjavik*

(Bestemmelsessted) *Reykjavik*
 (Lieu de destination)
 (Gate og nr.) *Tjarnargatan 101*
 (Rue et numéro)

Vekt: *2*
 Poids

Tollavgifter: *2*
 Droits de douane

Fremsendelse: *8*
 Acheminement

Jan. 1928.

Fra 1. februar 1927 ble vektporto for en pakke mellom 1 og 3 kg., sendt med direkteruten til Island, nedsatt fra 180 øre til 144 øre. Da pakken ble sendt med postoppkrav måtte man også betale postoppkravsgebyr. Dette gebyret var 160 øre for et oppkravsbeløp mellom 200 og 300 kroner. Til sammen ble det da en porto på 304 øre, som stemmer med frankeringen på følgebrevet. Fra 15. desember 1932 økte vektporto til 173 øre. Postoppkravsgebyret gjaldt fra 1. januar 1927 til 1. juli 1930.

					Direkte
Island	a. Direkte	1			0,96
		3			1,44
		5			1,84
		10			3,20
	b. Danmark direkte		Sverige	Danmark	
		1	2,56	2,48	
		5	4,16	4,04	

Pakkeposttakst 1928

Dirigeringslister

Hvordan ble pakken sendt fra Bergen til Reykjavik i desember 1929? Svaret på dette finnes i «Dirigeringslister for post fra Norge til utlandet», utgaven fra 1. desember 1929. I dirigeringslistene opplyses det om hvordan post skal sendes til utlandet. For post til Færøyene og Island i desember 1929 sto det:

	Dronning Alexandrine	Lyra	Hav- hestur	Gullfoss
	kl.	kl.	kl.	kl.
Fra Bergen	² / ₁₂ 18,20	⁵ / ₁₂ 22,00		⁸ / ₁₂ 8,10
» Bergen—Newcastle .			⁷ / ₁₂ 11,30	¹¹ / ₁₂ 11,30
» Oslo—Ed	² / ₁₂ 18,05			⁸ / ₁₂ 18,05
» Oslo via Bergensbn. }	³ / ₁₂ 7,40			⁹ / ₁₂ 7,40
» Kr.sand—Fr.havn .	² / ₁₂	⁴ / ₁₂ 23,00	⁶ / ₁₂ 23,00	¹⁰ / ₁₂ 23,00
» Kjøbenhavn	⁴ / ₁₂			⁸ / ₁₂
» Leith				¹⁰ / ₁₂
» Hull			¹⁰ / ₁₂	¹⁴ / ₁₂
til Thorshavn	⁶ / ₁₂	⁷ / ₁₂	¹⁴ / ₁₂	
» Trangisvåg				
» Våg				
» Vestmannøy		⁹ / ₁₂		¹⁸ / ₁₂
» Reykjavik	⁸ / ₁₂	¹⁰ / ₁₂		¹⁹ / ₁₂

Dirigeringsliste 1. desember 1929

I dirigeringslister ser man at «Lyra» hadde avgang fra Bergen 5. desember kl. 22.00, med ankomst Reykjavik. Post fra Oslo ble sendt med nattoget til Bergen kvelden før skipsavgangen.

Følg brevet er stemplet 4 XII 29, det var innleveringsdagen for pakken. Men følgebrevet er også stemplet Bergen Colis Postaux 6 XII 29, og det er dagen etter Lyra's avgang fra Bergen. Har pakken blitt liggende på Bergen postkontor til neste skipsavgang til Island?

Svaret på dette finner man i Bergensavisene i desember 1929. Vi tar her en kronologisk gjennomgang av det som sto i avisene:

I Bergens Arbeiderblad 4. desember 1929 ble det opplyst om gods som kom til Bergen, og skulle videre til Island med Lyra

Med omladningsgods til Island
kom Bergenskes «Capella» inatt østfra. Det er bl. a. et større parti cement og endel trematerialer som idag omlades til «Lyra».

I Bergens Tidende 5. desember 1929 står det en notis om Lyra, der det opplyses at skipet blir fullastet på turen til Island

»Lyra« til Island iaften blir fullastet.

Dagen etter, 6. desember 1929, kommer det en notis i Bergens Tidende om Lyra's avgang som skulle ha vært om kvelden 5. desember.

»Lyra« kommer ikke avsted til Færøyane og Island før iaften. Det vil knipe om den kan ta al anmeldt last med sig. Den skal bl. a. ha om-lading fra »Cygnus«.

Lyra reiste ikke fra Bergen som planlagt 5. desember om kvelden. Tok det lenger tid enn beregnet å få all last om bord i skipet før avreisen? I følge dirigeringslisten skulle Lyra ankomme Reykjavik 10. desember, men det ble nok en dag senere på grunn av forsinket avreise fra Bergen.

Avsenderen

På følgebrevet er avsender oppgitt som «Irgens Transport Co. A.S.» Dette var et firma som drev med transport og spedisjon. I «Morgenavisen» 19. april 1926, har firmaet en annonse for å informere om at de flytter til Kaigaten 6. I Dagbladet 10. desember 1926 har firmaet en annonse:

Vore kontorer er flyttet
til Kaigaten 6.
Irgens Transportkompani ^{A/S}

Morgenavisen 19. april 1926

IRGENS TRANSPORTKOMPANI A/S
BERGEN
TRANSPORT & SPEDITION
Telegr.adr.: „Transport“.

Dagbladet 10. desember 1926

Hva kan firmaet ha sendt som pakke med postoppkrav til Island? Kan de ha formidlet en pakke for en kunde?

Mottakeren på Island

Er det mulig å finne ut noe om pakkens mottaker? På følgebrevet er Axel Bødvarsson i Reykjavik oppført som mottaker. Ved søk på internett dukker det opp et minneord om en Axel Bødvarsson i Morgunbladid 8. april 1975. Han var født 1890 og døde i 1975. I minneordet benevnes han «fyrrum bankaritari», som oversatt til norsk blir «tidligere bankfunksjonær». Men er dette Axel som mottok pakken i 1929? Det får vi nok aldri svar på.

Kilder:

- Skannede aviser Nasjonalbiblioteket:
 - «Morgenavisen» 19. april 1926
 - «Dagbladet» 10. desember 1926
 - «Arbeidet» 12. juni 1929
 - «Bergens Aftenblad» 12. juni 1929
 - «Morgenavisen» 12. juni 1929
 - «Bergens Arbeiderblad» 4. desember 1929
 - «Bergens Tidende» 5. desember 1929
 - «Bergens Tidende» 6. desember 1929
- Pakkeposttakst 1928, Poststyret
- «Dirigeringslister for post fra Norge til utlandet» - desember 1929, Postbiblioteket Maihaugen
- Morgunbladid 8. april 1975, timarit.is
- Pakketakster til Island, www.norske-portotakster.no/pakkepost/pakkeporto.html
- «Norske utenrikske portotakster og gebyrer 1875 – 2000», Bergen 2022

Slettebakken Frimerker Posthistorie Postkort
2020-2025
slettebakkenfpp@hotmail.com